

جمهوری اسلامی
وزارت کشور

سازمان آذربایجان شرقی

بهترین

تاریخ: ۱۳۸۱/۰۵/۰۲
شماره: ۲۵۶۹۴۷۰۷۱۰۳

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی،
درمانی تبریز

با سلام

به پیوست تصویر نامه هیئت محترم وزیران به شماره
۱۵۴۲۲/ت ۸۱/۴/۱۱ - ۲۶۷۴۳ در مورد آیین نامه اجرایی بند الف
ماده ۱۹۳ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری
اسلامی ایران در مورد خدمات فوریت های پزشکی جهت آگاهی و اقدام لازم
ارسال میگردد.

عبدالعلی پور

رئیس گروه مطالعات و هماهنگی

امور ایمنی و بازسازی

اندیکس شد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز
دفتر: رفیق هادی، د. مبنی
شماره: ۱۳۸۱/۰۵/۰۲
تاریخ:

۱۹۷۳
۱۳۸۱/۰۵/۰۲

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۴/۱۶ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۵/۵۹۳۰۰ مورخ ۱۳۸۱/۲/۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه اجرایی بند "الف" ماده (۱۹۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی بند "الف" ماده (۱۹۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- خدمات فوریت‌های پزشکی به دو دسته پیش بیمارستانی و بیمارستانی تقسیم می‌شود:

خدمات پیش بیمارستانی در قالب نظام فوریت‌های پزشکی کشور و خدمات بیمارستانی در قالب سطح‌بندی خدمات درمانی و نظام ساماندهی اورژانس بیمارستان‌های کشور شکل می‌گیرد.

ماده ۲- به منظور ساماندهی خدمات فوریت پزشکی پیش بیمارستانی (اورژانس ۱۱۵)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف به اجرای طرح پوشش فراگیر نظام فوریت‌های پزشکی است.

ماده ۳- خدمات اورژانس پیش بیمارستانی از طریق اعلام مرکز ارتباطات و انجام مأموریت توسط پایگاه‌های اورژانس ارائه خواهد شد. این پایگاه‌ها به سه دسته شهری، شهری جاده‌ای و جاده‌ای تقسیم گردیده است.

الف- پایگاه شهری: شامل پایگاه‌های اورژانس مراکز استان‌ها و شهرهای با جمعیت شهرهای بیش از ۲۵۰ هزار نفر می‌باشد. در این شهرها و شهرستان‌ها به ازای هر ۱۴۰-۱۲۰ هزار نفر جمعیت شهری یک پایگاه اورژانس تعریف گردیده است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس‌جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

ب- پایگاه شهری جاده‌ای: پایگاه‌های اورژانس تمامی شهرستان‌ها و شهرهای با جمعیت شر بیش از ۵۰ هزار نفر جمعیت یا شهرهایی که از مرکز شهرستان بیش از ۵۰ کیلومتر فاصله دانند بلند را شامل می‌شود.

ج- پایگاه‌های جاده‌ای: پایگاه‌های بین جاده‌ای را در جاده‌های اصلی کشور شامل می‌شود و استقرار آنها به نحوی خواهد بود که با ملاحظه نمودن پایگاه‌های شهری و شهری جاده‌ای در فواصل حدود ۵۰ کیلومتری از یکدیگر امکان حضور بر بالین بیمار حادثه دیده، حداقل طرف ۲۰ دقیقه پس از تماس فراهم آید.

د- مرکز ارتباطات: واحد اطلاع‌رسانی و فراغوان اورژانس می‌باشد که موظف است پس از تماس افراد، اقدام مقتضی را با هماهنگی واحدهای ذی ربط به عمل آورد. واحدهای ارتباطات در مرکز استان‌ها و شهرهای با جمعیت شهری بیش از ۲۵۰ هزار نفر به صورت مستقل در یکی از پایگاه‌های اورژانس یا هر مکان مناسب دیگر قرار می‌گیرد.

تماس مردم فقط از طریق شماره ۱۱۵ با این مرکز خواهد بود و دستور اعزام آمبولانس نیز توسط این مرکز به پایگاه صادر می‌شود.

ماده ۴- سیاست‌گذاری کلی و برنامه‌ریزی به صورت مرکز از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با رعایت شاخص‌های این آین نامه انجام می‌شود و دستورالعمل‌های لازم از طریق آن وزارت به دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان‌های کشور ابلاغ خواهد شد. مدیریت و فرماندهی جهت اعزام اکیپ‌های اورژانس و سازماندهی مرکز ارتباطات و پایگاه‌های اورژانس طبق دستورالعمل‌های ابلاغی، به عهده معاونت درمان دانشگاه مربوط خواهد بود. نظارت کلی بر حسن اجرای عملیات و ساماندهی اورژانس بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

ماده ۵- در راهاندازی پایگاه‌های جدید، مکان مناسب به صورت ذیل تأمین می‌شود:

الف: سیاست کلی طرح جلوگیری از احداث ساختمان جدید و استفاده بهینه از امکانات موجود وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌های ذی ربط می‌باشد.

۱۵۴۶۹ / ت ۲۶۷۴۳ هـ

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۰.۹.۱۴۰۰ / ۱۰.۱.۱۳۸۱

ب- پایگاه‌های شهری عمدتاً در مراکز آتش نشانی راه‌اندازی خواهد شد. در این مورد وزارت کشور و شهرداری‌ها مکلف به تهیه مکان فیزیکی مناسب و امکانات زیست محیطی جهت پایگاه اورژانس می‌باشند.

ج- پایگاه‌های شهری جاده‌ای در مراکز بهداشتی و درمانی و یا بیمارستان راه‌اندازی می‌گردند و مکان مستقلی برای آنها پیش بینی نمی‌شود.

د- پایگاه‌های جاده‌ای در مراکز بهداشتی و درمانی، خانه بهداشت، راهدارخانه، تیرپارک، پلیس راه، پایگاه‌های هلال احمر، مراکز سیاحتی و تفریحی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی راه‌اندازی خواهد شد و فقط در موارد محدودی به صورت ساختمان مستقل احداث می‌گردد.

تبصره ۱- آماده سازی پایگاه‌های جاده‌ای که در داخل محوطه مراکز بهداشتی و درمانی یا خانه بهداشت راه‌اندازی می‌شود، به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و توسط وزارت راه و ترابری انجام می‌شود:

تبصره ۲- در مناطق محدودی که نیاز به ساختمان جدید جهت راه‌اندازی پایگاه جاده‌ای وجود دارد، احداث ساختمان بنایه پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و توسط وزارت راه و ترابری انجام خواهد شد.

ماده ۶- در طرح ساماندهی اورژانس تعداد آمبولانس مورد نیاز به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف- در پایگاه‌های شهری به ازای هر ۷۰ هزار نفر جمعیت شهری یک دستگاه آمبولانس فعال و به ازای هر ۴ دستگاه آمبولانس، فعال یک دستگاه آمبولانس پشتیبانی پیش بینی شده است. (آمبولانس پشتیبانی واحد مراقبت ویژه سیار یا MICU می‌باشد).

ب- برای پایگاه‌های شهری جاده‌ای به ازای تا ۷۰ هزار نفر جمعیت یک دستگاه آمبولانس فعال و یک دستگاه آمبولانس پشتیبانی لازم است و به ازای افزایش هر ۷۰ هزار نفر جمعیت یک دستگاه آمبولانس فعال اضافه می‌شود. (آمبولانس پشتیبانی واحد مراقبت ویژه سیار یا MICU می‌باشد).

۱۰۴۶۲ / ت ۱۴۳

..... شماره

۱۴۸۱ / ۱۱۹ / ۱۴۱۰۰ کارخانی

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

الف- در مورد نیروی انسانی پوشش دهنده آمبولانس فعال مشابه با پایگاه شهری می باشد.

ب- در پایگاه شهری جاده ای به دلیل همچواری با بیمارستان یا مرکز بهداشتی و درمانی، اپراتور ۱۱۵ و بیسیم تعریف نمی شود و اپراتور با تلفنچی مرکز درمانی مسئول انجام وظایف مربوط می باشد.

۳- پایگاه جاده ای:

الف- در مورد محاسبه تعداد نیروی انسانی پوشش دهنده آمبولانس فعال مشابه با موارد قبلی عمل می شود ولی در اینجا می توان از دیپلمه آموزش دیده نیز استفاده نمود.

ب- به ازای هر پایگاه، ۵ نفر اپراتور بیسیم با مدرک دیپلم تعریف می شود که وظیفه جوابگویی به تلفن ۱۱۵ و دستور اعزام آمبولانس از طریق بیسیم را به عهده دارد.

ج- به ازای تا ۳ پایگاه به یک نفر سرپرست نیاز می باشد یا به عبارت دیگر هر سرپرست تا ۳ پایگاه را تحت مدیریت خود قرار می دهد.

ماده ۸- به منظور استفاده بهینه از توانایی بالقوه افراد، ۶۰٪ نیروی انسانی مورد نیاز به کارگیری می شوند و ۴۰٪ بقیه از طریق استفاده افراد در ساعت کار اضافی جبران می شود.

تبصره - پایگاه های راه اندازی شده توسط بخش غیر دولتی نیز در چارچوب فوق عمل می نماید.

ماده ۹- اولویت راه اندازی پایگاه ها در هر سال در کشور با پایگاه های جاده ای است. اولویت بعدی با در نظر گرفتن جمعیت و نیاز به پایگاه های شهری خواهد بود و پایگاه های شهری جاده ای با در نظر گرفتن جمعیت و دوری و نزدیکی به مرکز استان در اولویت بعد قرار می گیرند. در این رابطه اطلاعات ذی ربط به تفکیک سال های برنامه سوم توسعه پیوست می باشد.

ماده ۱۰- مدیریت، هدایت، نظارت عالی بر عملکرد پایگاه ها بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد و نظارت اجرایی با دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی است.

بر همین نیاز نیز مرکز ارتقابنطات از برستل، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و خرید خدمات در این بخش ممنوع است.

۱۵۴۴۳ / ت ۲۶۷۴۳ - شماره
تاریخ ۱۹ / ۴ / ۱۳۸۱

تصویب نامه هیات وزیری

ج- برای پایگاه‌های جاده‌ای به ازای هر پایگاه یک دستگاه آمبولانس فعال و برای هر ۴ پایگاه یک دستگاه آمبولانس پشتیبانی لازم می‌باشد.

تبصره - آمبولانس مورد استفاده لازم است دارای شرایط آمبولانس اورژانس Emergency (نوع B) براساس کتابچه استاندارد خودرو ملی شماره ۴۳۷۶ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران باشد.

ماده ۷- نیروی انسانی هر پایگاه به شرح زیر تعیین می‌گردد:

۱- پایگاه شهری:

الف- در هر پایگاه شهری به ازای هر آمبولانس فعال ۱۰ نفر کارشناس پرستاری یا کاردان فوریت‌های پزشکی، پرستاری یا بیهوشی محاسبه گردیده است. در این صورت در شبانه روز هر آمبولانس ۲ نفر مسئول فوریت‌های پزشکی خواهد داشت.

ب- به ازای هر پایگاه ۵ نفر اپراتور بیسیم با مدرک دیپلم تعریف می‌شود.

ج- به ازای تا ۳ پایگاه به یک نفر سرپرست نیاز می‌باشد یا به عبارت دیگر هر سرپرست تا ۳ پایگاه را تحت مدیریت قرار می‌دهد.

د- نیروی انسانی مرکز ارتباطات به شرح ذیل می‌باشد:

۱- در طول شبانه روز ۵ کارشناس پرستاری به عنوان اپراتور ۱۱۵ پیش‌بینی گردیده است که به ازای هر ۷۵ هزار نفر جمعیت اضافی مازاد بر ۲۵۰ هزار نفر یک اپراتور اضافه می‌گردد.

۲- در این مرکز ۵ نفر دیپلم به عنوان اپراتور بیسیم تعریف می‌شود و به ازای هر ۱۵۰ هزار نفر جمعیت مازاد بر ۲۵۰ هزار نفر جمعیت، یک اپراتور بیسیم اضافه می‌گردد.

۳- در این مرکز ۵ پزشک برای پاسخگویی در طول شبانه روز برای جمعیت تا یک میلیون نفر پیش‌بینی می‌شود و به ازای هر ۲۰۰ هزار نفر جمعیت مازاد بر یک میلیون نفر، یک پزشک عمومی اضافه می‌شود.

۴- یک نفر مسئول ارتباطات جهت اداره ارتباطات پیش‌بینی می‌گردد.

۲- پایگاه شهری جاده‌ای:

۱۰۴۲۲ / ت ۲۶۷۴۳ هـ
شماره
نکریخ ۱۹۱۰۱۲۸۱

تصویب نامه هیأت وزیران

تبصره ۲- در راه اندازی پایگاههای جدید شهری با رعایت ماده (۱۹۲) قانون برنامه سوم توسعه، استفاده از امکانات بخش غیر دولتی در اولویت می باشد. استفاده از این امکانات به صورت خرید خدمات در مناطقی که بخش غیر دولتی امکانات مورد نیاز را داشته باشد، مدنظر است.

ماده ۱۱- نحوه تنظیم قرارداد با بخش غیر دولتی و دولتی از نظر شرح وظایف، مبلغ پایه قرارداد، شرایط قرارداد، براساس آیین نامه و دستورالعمل های مربوط به ماده (۱۹۲) قانون برنامه سوم توسعه می باشد.

ماده ۱۲- ارائه خدمات اورژانس پیش بیمارستانی به طور رایگان صورت می گیرد و اعتبارات مورد نیاز جهت فعالیت های شبکه اورژانس کشور از محل بودجه عمومی دولت تأمین و پرداخت خواهد شد.

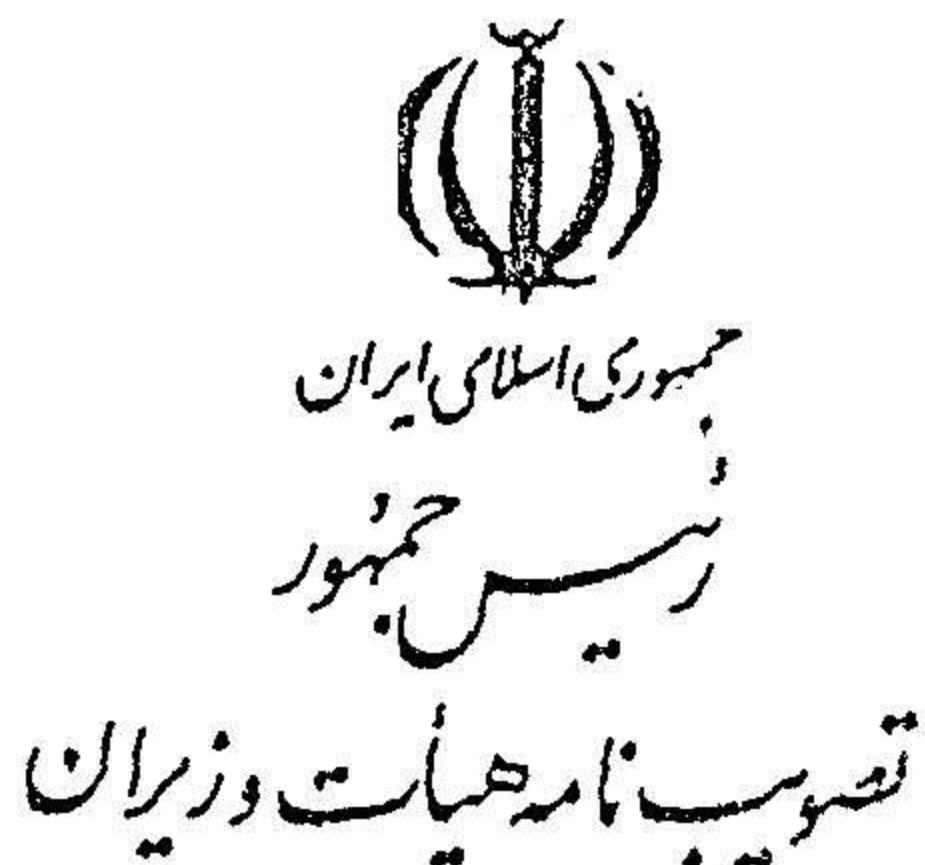
ماده ۱۳- با توجه به تغییر در تقسیمات کشوری و احداث جاده های اصلی جدید و تغییر در مسیر جاده های کشور، بازنگری در اولویت بندی پایگاه ها و تغییر محل آنها در چارچوب تغییرات مورد اشاره، از سال سوم برنامه توسعه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری وزارت توانه های راه و ترابری و کشور انجام خواهد گرفت که پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور قابل اجرا می باشد.

ماده ۱۴- برای موفقیت اجرای تبصره (۲) ماده (۱۰) آیین نامه، راه اندازی پایگاه های جاده ای از سال سوم برنامه حتی المقدور از طریق خرید خدمات از بخش غیر دولتی ملحوظ می گردد.

ماده ۱۵- به منظور تأمین بخشی از نیروی انسانی مورد نیاز و ارتقای سطح کیفی خدمات و بالا بردن توان علمی نیروی انسانی، بازآموزی و برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت ضمن خدمت ضروری می باشد. بدین منظور ایجاد دوره کاردانی فوریت های پزشکی در چند دانشگاه علوم پزشکی کشور الزامی می باشد.

ماده ۱۶- به منظور ارائه خدمات اورژانس از طریق بالگردان (آمبولانس هوایی اورژانس) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با هماهنگی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و وزارت دفاع و

۱۰۴۲۲ / ت ۵۲۶۷۴۳
.....
شماره .....
کارخ ۱۰۹ / ۰۰۷۴۰ / ۱۲۸۲

پشتیبانی نیروهای مسلح نسبت به تنظیم توافقنامه‌ای جهت استفاده از امکانات آن نیروها در زمان
صلح اقدام خواهد نمود.

ماده ۱۷- در راستای خدمات رسانی اورژانس به مصدومان ناشی از حوادث دریایی و بیماران
اورژانسی ساکن جزایر، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است نسبت به ایجاد اورژانس
دریایی اقدام نماید و سازمان بنادر و کشتیرانی با استفاده از امکانات آن سازمان با وزارت بهداشت،
درمان و آموزش پزشکی در این خصوص همکاری نماید.

محمد رضا عارف
_____
میرحسین مصلح رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر ریس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول
ریس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس ریس جمهور، دفتر ریس مجمع تشخیص مصلحت
نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان
بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتاخانه‌ها، سازمان‌ها و
 مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و
کشتیرانی، استانداری‌های سراتر کشور، هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع
رسانی دولت و دفتر هیأت دولت ابلاغ می‌شود.